

**Opinia do ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską
a Republiką Czeską o współpracy w zwalczaniu przestępczości,
ochronie porządku publicznego oraz o współpracy na terenach przygranicznych,
podpisanej w Warszawie dnia 21 czerwca 2006 r.**

Celem przedmiotowej umowy bilateralnej jest uregulowanie współpracy pomiędzy Polską a Republiką Czeską w zakresie zwalczania międzynarodowej przestępczości, zwłaszcza tej o charakterze zorganizowanym. Umowa dotyczy w szczególności przestępczości przygranicznej. Jest to trzecia taka umowa zawierana przez Polskę. Pierwsza została podpisana z Republiką Słowacką 23 marca 2004 r., kolejna 14 marca 2006 r. z Republiką Litewską. Obie te umowy nie weszły jeszcze w życie.

Ich treść została skorelowana z podobnymi, obowiązującymi Polskę dwiema umowami zawartymi z Republiką Federalną Niemiec: z dnia 18 lutego 2002 r. o współpracy policji i straży granicznych na terenach przygranicznych oraz z dnia 18 czerwca 2002 r. o współpracy w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej oraz szczególnie niebezpiecznych przestępstw.

Umowa pomiędzy Polską a Republiką Czeską, podpisana w Warszawie dnia 21 czerwca 2006 r., określa zasady współpracy w zapobieganiu i zwalczaniu przestępstw (w szczególności przestępczości zorganizowanej), wykrywaniu sprawców przestępstw, a także przy ochronie porządku publicznego i granicy państwowej.

Umowa nie obejmuje udzielania pomocy prawnej w sprawach karnych.

W Rozdziale I, w art. 2 umawiające się strony wskazały katalog szczególnie groźnych przestępstw, których zwalczanie jest przedmiotem Umowy. Katalog ten ma charakter otwarty, co pozwala na szerszy zakres możliwej współpracy.

Art. 3 zawiera listę organów właściwych do realizowania Umowy w obu krajach, w Polsce jest ich siedem, w Republice Czeskiej trzy. Organy te mogą wymieniać, po wzajemnym porozumieniu, oficerów łącznikowych.

Umowa w art. 4 wskazuje formy realizacji współpracy, którymi będą:

- przekazywanie informacji dotyczących konkretnych przestępstw,
- przekazywanie informacji o planowanych zamachach i ugrupowaniach terrorystycznych,
- poszukiwanie osób i rzeczy,
- ochrona świadków,
- tworzenie grup roboczych, wysyłanie konsultantów, specjalistów, obserwatorów i organizowanie spotkań roboczych,
- wymiana informacji o ruchach migracyjnych,
- wymiana informacji i doświadczeń w zakresie stosowanych metod pracy operacyjnej, śledczej i wiedzy fachowej.

W Rozdziale II, który dotyczy współpracy na terenach przygranicznych, Umowa określa zasięg terytorialny terenów przygranicznych, właściwe na tym terenie organy współpracujące ze Stroną czeską. Ustanawia się możliwość tworzenia wspólnych patroli, wspólnych akcji poszukiwawczych, interwencji na terenach przygranicznych, stałych lub czasowych wspólnych placówek.

Umowa określa współpracę w zakresie bezpieczeństwa transportu kolejowego oraz zezwala Stronom, w określonych przypadkach, na prowadzenie pociągu na terytorium drugiej ze Stron. Postanowienia regulujące kwestię tzw. pociągu transgranicznego (art. 11) wejdą w życie po zniesieniu kontroli granicznej na granicy pomiędzy Stronami.

Rozdział III stanowi o sytuacji prawnej funkcjonariuszy działających na terytorium drugiej ze Stron, o ewentualnych roszczeniach, możliwości odmowy współpracy, ochronie danych osobowych, ochronie informacji niejawnych i kosztach.

Postanowienia Umowy są samowykonalne, co oznacza, że jej wejście w życie nie spowoduje konieczności zmian w prawie krajowym.

Ponieważ Umowa dotyczy wolności, praw i obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji oraz spraw uregulowanych w ustawie, związanie się nią przez Rzeczpospolitą Polską powinno nastąpić w drodze ratyfikacji przez Prezydenta RP za uprzednią zgodą parlamentu wyrażoną w ustawie (art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji).

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Oprac. B. Mandylis